

Telegraful Român

Biblioteca Drăgănească
"Stefan Gheorghiu" Sibiu
Str. Barîțiu 5

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Insertiunile se adresează ADMINISTRĂȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:

Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Despre rugăciune

Rugăciunea este ridicarea minții, a cugetului și a voinței noastre către Dumnezeu. Ea ne aduce harul lui Dumnezeu, care este de cel mai mare folos pentru mântuirea sufletului. Când ea se înalță la cer, harul lui Dumnezeu se coboară pe pământ.

Pildă de rugăciuni avem în Vechiul Testament, în Noul Testament, la Sfinții Apostoli, precum și la Sfinții Părinți.

Proorocul David în Psalmul 118, 62 ne spune că: „în miezul nopții mă scol, ca să Te slăvesc pentru judecățile Tale cele drepte”. În Noul Testament, Mântuitorul nostru Iisus Hristos a fost cel dintâi care ne-a dat pildă de rugăciune. El ne-a spus: „Și când vă rugați, nu fiți ca fățarnicii, că le place să se roage stând în adunări și în unghiurile ulițelor, ca să arate oamenilor. Adevăr grăiesc vouă că își iau plata lor. Iar tu când te rogi, intră în camera ta și închizând ușa, roagă-te Tatălui tău celui întru ascuns și Tatăl tău care vede în ascuns ți va răsplăti fie la arătare. Și rugându-vă să nu grăiți multe ca păgînii, că li se pare că întru mulțimea vorbelor lor vor fi auziți. Deci să nu vă asemănați lor; căci știe Tatăl vostru de ce ați veți trebuință, mai înainte de-a cere de la dînsul. Ci așa să vă rugați: „Tatăl nostru carele ești în ceruri...” (Matei 6, 5—13).

Domnul nostru Iisus Hristos nu numai că ne-a îndemnat prin vorbă să ne rugăm, dar El însuși s-a rugat cu putere mare: „Și fiind în zbuciumul durerii, cu mai multă stăruință se ruga” (Luca 22, 44). Sf. Apostol Pavel îndeamnă pe credincioși „Rugați-vă neîncetat” (1 Tes. 5, 17), căci prin rugăciune primim de la Dumnezeu: ajutor, iertare, putere, sfințire și binecuvîntare, nu numai pentru noi, dar și pentru alții.

Rugăciunea revărsă în sufletele noastre bucurie, liniște cerească și pace. Alungă întristarea și ușurează suferințele: „De este vreunul dintre voi în suferință să se roage” (Iacob 5, 13). Faptele creștinești se întăresc prin rugăciune, stricăciunea se îndepărtează, ispitele sînt alungate, căci spune Sf. Ev. Marcu: „Fiți treji și vă rugați, ca să nu cădeți în ispită, căci duhul este vechetor, dar trupul neputincios” (14, 38).

Sfinții părinți ne spun despre rugăciune: „Cel ce se roagă vorbește cu Dumnezeu împăratul ceresc. Ce cinste deosebită este aceasta! La ea ajungem prin rugăciune. Rugăciunea este o lucrare ce ridică pe oameni alături de îngeri. În rugăciuni cele două firi, îngerească și omenească se întîlnesc”. „Taina pe care o are roua și apa pentru plantă, o are rugăciunea pentru suflet și viața duhovnicească. Rugăciunea este începutul mîntuirii, izvorul nemuririi, zidul cel tare al Bisericii”. Sf. Ioan Gură de Aur ne spune: „Diavolul se înspăimîntează de rugăciune, ca fiarele de marea leului”.

Deci Dumnezeu a lăsat credincioșilor o cale deschisă, prin care să se poată împărtăși de aceste bunătăți. Calea pe care sufletele se înalță

către El și stau în fața mării și strălucirii Lui este rugăciunea. Prin rugăciune, sufletul mărginit al credinciosului vorbește cu Dumnezeu cel nemărginit. Rugăciunea este scara de aur pe care ne suim de pe pământ la cer. Cine știe și poate să urce această scară — și este foarte greu de urcat — capătă har.

Dar pentru a ajunge la acest har prin puterea rugăciunii trebuie să știm cum să ne rugăm. Rugăciunea pe care o facem trebuie să fie plină de credință după cum zice însuși Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos: „Și toți câte veți cere cu credință, veți primi” (Matei 21, 22) și „Toate câte cereți, rugându-vă, să credeți” (Marcu 11, 24). Femeia cananeancă a crezut și fiica ei s-a mîntuit (Matei 15, 28); sutașul a crezut în puterea rugăciunii către Iisus Hristos și slujitorul său s-a însănătoșit (Luca 7, 10). Rugăciunea trebuie să fie îmbrăcată în haina smereniei. Cea mai puternică pildă de smerenie ne-a dat-o însuși Iisus Hristos, primind moartea pe cruce. Îngîmfarea nu este plăcută lui Dumnezeu, ea vine de la diavolul și este aducătoare de osîndă.

Să nu cerem în rugăciunile noastre lucruri nedrepte și necreștinești, aducătoare de neajunsuri atît nouă cit și semenilor noștri.

Rugăciunea poate fi de laudă și preamărire către Dumnezeu, ca o recunoaștere a măreției, puterii și slavei Lui. Ea poate fi de mulțumire pentru binefacerile pe care ni le-a dat Dumnezeu; de cerere, care este cea mai des întrebuințată de credincioși, cerind lui Dumnezeu ajutorul pentru toate nevoile.

Asupra locului unde trebuie să ne rugăm Domnul nostru Iisus Hristos ne spune referitor la Biserică: „Casa aceasta, casă de rugăciune se va chema pentru toate neamurile” (Marcu 11, 17). Biserica este casa Domnului, unde stă El ca pe tronul ceresc în Sf. Altar, pe Sf. Masă, în pîinea și vinul de la Sf. Împărtășanie. În Biserică ne apropiem de El și petrecem împreună cu El în rugăciune. Pilda de a ne ruga în Biserică se unește cu rugăciunea puternică și plină de har a preotului și a celorlalți credincioși și astfel ea se înalță către Dumnezeu pe calea luminii. Este adevărat că și rugăciunea făcută acasă și în alte locuri unde ne aflăm (Matei 6, 6), aduce mult folos, dar pentru ea să aia roade, trebuie să ne rugăm în comuniune cu toți credincioșii în Sf. Biserică. Timpul rugăciunii noastre nu trebuie să ne fie poticneală în muncă, trebuie să ne organizăm în așa fel lucrurile ca fiecare lucrare să fie făcută la timpul său. La o treaptă de mare cinste este ridicată astăzi munca. Sănătatea trupului nostru și buna orientare a cugetului ne-o făurim prin muncă. Nu putem avea o bucurie mai mare a vieții ca aceea de a putea muncii, pentru că prin aceasta să ne slujim patria și familiile noastre. Fericit este credinciosul care știe să imbine armonios rugăciunea cu munca. Rugăciunea este o muncă a sufletului, o muncă lăuntrică înalță și binecuvîntată.

Pentru păcatele noastre și pentru harul ei

A scris Mîntuitorul ?

Una din întrebările, pe care unii credincioși și-o pun, este aceea dacă Mîntuitorul a scris sau nu. Dacă a scris, anume ce, și dacă nu, atunci care-i motivul.

O asemenea întrebare nu trebuie să ne surprindă pentru că ea face parte din dorința sinceră de a afla cît mai multe despre Mîntuitorul, de a ne putea imagina în ce măsură ne asemănăm cu El și ce trebuie să facem pentru ca să fim adevărații purtători ai numelui Lui, adică creștini.

Natural, dacă Mîntuitorul ar fi scris vreo Evanghelie, aceasta ar ocupa locul de frunte din Sf. Scriptură, cum însă în Sf. Scriptură o asemenea carte nu există, rezultă că Mîntuitorul n-a scris. Acest răspuns, alcătuit numai dintr-o simplă aserțiune, este insuficient și aceasta pentru că este necesar să se elucideze atitudinea Mîntuitorului față de acest mijloc de comunicare între oameni.

Nici într-un loc din Sf. Evanghelie nu se amintește că Mîntuitorul ar fi învățat la vreo școală, ca ar fi urmat cursurile vreunui dascăl și totuși, ivindu-se prilejul, a citit și chiar a scris. Unele păreri ca aceea a lui Notowsch, din lucrarea sa „La vie inconnue de Jesus” (Continuare în pag. 2)

dumnezeiesc pe lângă rugăciunile pe care le înălțăm către Domnul și Mîntuitorul nostru Iisus Hristos, noi ne rugăm și Maicii Sale care este o rugătoare puternică pentru noi, ea poate să ne împace iarăși cu Dumnezeiescul său Fiul, pe care L-am întristat cu păcatele noastre: „Stăpînă și de Dumnezeu născătoare, nădejdea celor păcătoși și liniștea celor bătăți de vaurile ispitelor, caută asupra credincioșilor tăi și nu ne lăsa pe noi păcătoșii, ci ne păzește și ne mîlăiește cu puterea rugăciunilor tale către preaputernicul tău Fiul, în toate zilele vieții noastre”. Pe lângă Maica Domnului — care se bucură de o cinste deosebită din partea Fiului său — mai stau și Sfinții, care, aflîndu-se în apropierea lui Dumnezeu, cunosc prin harul Său toate nevoile celor rămași în viață, auz rugăciunile ce aceștia le înălță către Dumnezeu și mijlocesc la El ca să fie împlinite. Pentru rugăciunile lor, Dumnezeu se milostivește și auz celor pentru care ei mijlocesc, iertare în mai mare măsură. De aceea trebuie să chemăm și pe Sfinți în ajutorul nostru.

Pentru credincioși se mai roagă și preoții care prin taina hirotoniei pe care au primit-o găsesc ușa casei dumnezeiești deschisă. În sfintele slujbe ale Bisericii noastre, se găsesc rugăciuni pe care preotul le face pentru credincioșii săi.

Folosind toate aceste rugăciuni — ale Bisericii și pe cele personale — credinciosul e tot mai aproape de Dumnezeu și devine tot mai iubitor față de semenii, mai harnic în munca sa, mai rîvnitor în lucrarea păcii și mai plin de bucurie, smerenie și bunătate.

Dăcon C. Voicu

A scris Mîntuitorul?

(Urmare din pag. 1)

Christ", după care Mîntuitorul ar fi învățat la o mănăstire budistă din India, s-au dovedit false. El a putut învăța să scrie și să citească în Nazaret în familie sau la sinagogă. În Sf. Evanghelie după Luca cap. IV, v. 16, găsim consemnat că Iisus „a venit în Nazaret, unde fusese crescut și, după obiceiul Său, în ziua Săbădului, a intrat în sinagogă și s-a sculat să citească". Este limpede deci, că Mîntuitorul a citit, și sintem îndreptățiți să credem că a citit de mai multe ori, cum „după obiceiul Său" de mai multe ori a intrat în sinagogă.

O altă dovadă o constituie episodul descris de Sf. Evanghelist Ioan în legătură cu femeia desfrînată. În timp ce fariseii și cărturarii tirau după ei femeia desfrînată, Mîntuitorul văzîndu-i „s-a aplecat în jos, și scria cu degetul pe pămînt" (Ioan 8, 6). Curiozitatea ne face să întrebăm: ce a scris Mîntuitorul pe pămînt? „S-a zis că el a scris păcatele lor, adulterele lor". (Mgr. Bougaud: Iisus Christos, trad. ed. I, București, p. 314). Însă părerea cea mai plauzibilă este aceea, că „nimeni n-a știut vreodată ce a scris El în clipa aceea, în fața femeii care tremura de batjocură, ca ciuta ajunsă din urmă de haita dulăilor". (G. Papini: Viața lui Iisus, p. 289).

Aceste dovezi suficient de convingătoare nu lasă loc nici unui echivoc, ci din contră aruncă mai multă lumină asupra acestei întrebări: Mîntuitorul a știut să scrie și să citească? El însă nu ne-a lăsat nici un document, nimic scris despre învățătura Lui. Să fi scris Mîntuitorul o carte și ea să fi fost exclusă din canonul Noului Testament, este cu neputință de imaginat pentru că totul ce a fost în jurul Mîntuitorului a rămas ca un pios testament. Să se fi pierdut este greu de presupus. Chiar de ar fi așa totuși s-ar fi găsit cineva să facă aluzie, să amintească măcar de existența acelei scrieri. În schimb se vorbește despre o scrisoare a Mîntuitorului. Istoricul Eusebiu de Cezareea († 340), în vestita sa Istorie a Bisericii, scrie că în arhiva bisericii din Edesa s-ar afla o epistolă pe care regele Abgar al Edesei a adresat-o Mîntuitorului, pe care el a tradus-o din siriacă în l. greacă. Epistola regelui Abgar al Edesei are următorul cuprins: „Abgar, Domnul Edesei, transmite lui Iisus, bunului Mîntuitor, care și-a făcut apariția în părțile Ierusalimului, salutul său. Mi s-au comunicat cele despre Tine, precum și despre vindecările care se plinesc de Tine fără de medicamente și fără de buruieni. Căci Tu faci, precum îți merge vestea, ca cei orbi să vadă, cei schiopi să umble și cureți leproși și scoți spiritele cele necurate și demonii și pe cei chinuți de boale îndelungate îi însănătozești și rechemi la viață pe cei morți. Și dacă am auzit toate acestea despre Tine, am gândit că din două una trebuie să se adevărească: Sau ești Dumnezeu Inusuși și Te-ai pogorît din înălțimea cerului și faci acestea, sau ești un Fiu al lui Dumnezeu, de vreme ce faci acestea. De aceea eu îți scriu acestea, rugîndu-Te ca să Te ostenești a veni pînă la mine și să mă vindec de boala care mă chinuiește. Căci eu am auzit, că Iudeii ți se opun cu rea voință și voiesc să-ți facă ție oarecare rău mare. Drept că eu am o cetate micuță, dar este bine înzestrată și ne va ajunge a acoperi trebuințele amîndurora". (Dr. Vasile Gheorghiu: Introducerea în Testamentul Nou, 1929, p. 67—68).

Și la această scrisoare a regelui Abgar Mîntuitorul ar fi trimis următorul răspuns: „Ești fericit Abgare, dacă fără să Mă vezi ai crezut în Mine, căci despre Mine este scris, că acei care M-au văzut, nu vor crede în Mine, pentru că să creadă în Mine cei care nu M-au văzut și să aibă viață. Ce privește însă ruga ta ca să vin la tine, Eu trebuie să împlinesc tot ceea, pen-

tru care am fost trimis și după aceea Mă întorc la Acela care m-a trimis. Și dacă voi fi primit de El, îți voi trimite vreun învățăcel de al Meu ca să te vindece de boală și să-ți dea ție și celor ai tăi viață". (V. Gheorghiu, op. cit., p. 68).

Analizînd prima scrisoare adresată Domnului vedem că este scrisă cu cucernicie, insistență, dar și cu demnitate. Se observă reacțiunea autorului față de faptul pe care-l comunică, precum și insistența unui om care-și găsește ultimul sprijin în Iisus Hristos. Dubios, însă, se pare următorul citat: „...cei orbi să vadă, cei schiopi să umble și scoți spiritele cele necurate și demonii și pe cei chinuți de boale îndelungate și însănătozești și rechemi la viață pe cei morți". Acest citat este asemănător, pînă la identitate, cu următorul de la Mat. 11, v. 4—5: „Duceți-vă de spuneți lui Ioan ce auziți și ce vedeți: Orbi își capătă vederea, schiopi umblă, leproși sînt curățiți, surzii aud, morții înviază și săracilor li se propovăduiește Evanghelia". Deosebirea între aceste două citate nu există, decît numai atît că acel citat din scrisoarea lui Abgar este adaptat conținutului scrisorii. Dar astfel de asemănări se mai găsesc. În presupusa scrisoare a Domnului, citatul subliniat este asemănător cu cele de la Ioan c. 20, 29: „Fericite de cei ce n-au văzut, și au crezut".

Aceste două citate care sînt luate din Sf. Evanghelii și adaptate conținutului scrisorii „trădează neautenticitatea lor". Cum Sf. Evanghelie după Matei a fost scrisă la anul 44 d.Hr., iar cea după Ioan la anul 100 înseamnă că și cele două scrisori trebuie să fie scrise după ultimul an al viețuirii pămîntești a Mîntuitorului, an. 33. Deci, prima scrisoare fiind scrisă după anul 44, nu poate fi adresată Domnului, iar cea de a doua fiind alcătuită după anul 100, nu poate fi a Domnului Iisus Hristos. Aceste presupuse scrisori, fiind neautentice, trebuie să fie opera unui pios creștin din Edesa care a vrut să ridice vechimea istorică a bisericii lor.

„Rămîne deci stabilit, că Domnul Iisus Hristos nu ne-a lăsat nici un moment scris, ci ne-a predat numai oral învățătura Sa divină". (V. Gheorghiu, op. cit., p. 70).

Deci, la întrebarea: „A scris Mîntuitorul?", răspunsul este că „nu a scris" nici scrisoare, nici alte scrieri. *Motivele pentru care Mîntuitorul nu a socotit necesar să scrie sînt:*

1. Pe timpul petrecerii pămîntești a Mîntuitorului orice idee se difuza de obicei pe cale orală. Totul se adresa memoriei.

Cel mai bun elev era socotit acela care avea memoria cea mai fidelă. Faptul că Mîntuitorul a urmat obiceiul timpului Său, de a nu-și consemna învățătura divină în scris, ci și-a ales un grup de Apostoli și ucenici pe care i-a făcut „martorii activității sale", care au recepționat și transmis generațiilor viitoare întocmai, cele primite, nu afectează cu nimic învățătura Sa.

2. „Opera de mîntuire săvîrșită de Domnul Iisus Hristos nici nu avea menirea ca să devină literă moartă, ci trebuia să devină un nou principiu de viață pentru credincioșii din toată lumea și toate timpurile, potrivit cu ceea ce profeta profetul Ieremia (31, 31—34; cf. Evrei 8, 8—12). (V. Gheorghiu, op. cit., p. 70—71). Învățătura divină destinată fiind vieții, sufletelor credincioase, era normal ca acestora în primul rînd să se adreseze. Transmisă oral s-a răspîndit cu repeziune, pentru că la răspîndirea ei s-a împrumutat entuziasmul și convingerea, care au făcut-o să prindă rădăcini.

3. Sintem îndreptățiți să credem că dacă Mîntuitorul ar fi scris, mulți ar fi procedat greșit în a socoti folositoare și suficiente numai cele scrise de Domnul, iar V. Testament și celelalte cărți ale N. T. „de Dumnezeu insuflate", le-ar exclude, sau le-ar neglija, cum au și făcut unii care au exclus cîteva cărți din canonul N. T. sau le-au schimbat locul.

Toate aceste motive și multe altele, pe care numai Dumnezeu le știe au făcut pe Mîntuitorul să nu scrie.

Dar succesul răspîndirii imediate a credinței creștine nu constă în aceea că Mîntuitorul nu și-a scris învățătura, ci în aceea că propovăduirea ei este însoțită de Duhul Sfînt, „Duhul Adevărului", care a rămas în lume cu ucenicii Lui și rămîne cu ei „pînă la sfîrșitul veacurilor".

Totuși Sf. Apostoli, după ce aria de răspîndire a creștinismului s-a lărgit, au simțit nevoia să folosească nu numai cuvîntul ci și scrisul. În felul acesta s-a transmis Evanghelia Domnului și prin viu grai și prin scris. De aceea Biserica noastră păstrează deopotrivă și Sfînta Tradiție (cele prin viu grai) și Sfînta Scriptură, care împreună cuprind toată învățătura și toate rînduiele date Bisericii de Mîntuitorul prin Sfinții Săi Apostoli.

Pr. Vasile Petrica

Convertirea lui Moise Arapul

„Cărbunele nepătimirii, aprinzîndu-te, fericite, materia cea lesne arsă a patimilor o ai făcut cenușă".

Așa glăsuiește peasna a V-a a Canonului zilei de 28 august, cînd se pomeneste Moise Arapul, cel întors din calea cumplitelor fărădelegi prin răstignirea omului vechi — robul păcatului — și altoirea unei făpturi noi, prin lucrarea curățitoare a convertirii.

Avem puține date din viața lui Moise Arapul. Sinaxarul ni-l înfățișează ca fiind de origine etiopian și tucituriu la culoare, robotînd la un demnitar politic al vremii.

Lipsit de o educație sănătoasă a deprins din copilărie furtul, pervertindu-și firea în mare măsură. Pentru tîlhăriile săvîrșite, în repetate rînduri, stăpînul său l-a izgonit, lipsindu-se de serviciile lui. Urmarea a fost că, în loc să-și croiască un drum în viața cinstită, a devenit un adevărat monstru, prin banditismele și crimele puse la cale în întreg Egiptul. Fiind căpetenie a unei bande de hoți, a săvîrșit cele mai scelerate fapte pe care și le poate închipui mintea omenească, asemănîndu-se fiarelor ucigașe. Astfel, se spune că o dată s-a aprins de minie împotriva unui păstor, care îl „zăticnise" (oprise) de la săvîrșirea unui mare rău, de aceea își pusese în gînd să-i ia viața. În acest scop, a trecut Nilul în înot, cu cămașa pe cap și cu sabia în gură, dar nedînd de urma păstorului, a junghiat patru berbeci și pieile lor le-a dat pe vin.

S-a înșelat, însă, amarnic în deliciile ce le gusta de pe urma vieții păcătoase în care trăia. Intunericul dezmierdărilor i-a așezat pe suflet o povară apăsătoare și i-a provocat dezgust față de mocirla în care s-a tăvălit ca un netrebnic. Pîindu-i inima înnegrită de zgura păcatelor, și-a albit-o cu isopul pocăinței. „Cu ploile lacrimilor sale, a stins focul arzător al patimilor", reușind ca prin ostenele sale și pînde vieții sale să convertească și pe alți făcători de rele la o viață fără de prihană.

Contactul cu pustnicii de pe meleagurile Egiptului și îndeosebi discuțiile avute cu Antonie cel Mare, l-au zguduit în așa măsură, încît a lepădat de la sine zgura cea păgubitoare a păcatului, „a curățit aluatul cel vechi" (I Cor. 5, 7), „cîștigîndu-și sufletul mai luminat decît razele soarelui", deci, l-a făcut „locaș curat al Duhului".

Cuprins de dorul fierbinte al mîntuirii, Moise Arapul și-a îndreptat pașii spre o mănăstire, la aripa căreia s-a desăvîrșit în practicarea rugăciunii și a vieții duhovnicești. Se spune că într-o zi cînd Moise se găsea în chilia sa, au intrat la el niște tîlhari, care nu bănuiau că acesta ar fi faimosul bandit, despre care lumea vorbea cu groază în acele vremuri și în acele locuri. Moise nu s-a lăsat intimidat de prezența lor în chilie, ci grație unei sforțări neobișnuite, i-a legat cu un ștreang, i-a pus pe umăr, în-

Vrednicia femeii

În țara noastră femeia beneficiază de toate drepturile și are condițiile necesare pentru dezvoltarea multilaterală și pentru a aduce contribuția sa la mersul înainte al patriei, ca mamă, ca muncitoare în diferite sectoare de activitate și cetățeană.

Noua demnitate socială a femeii — rod al deplinei egalității în drepturi înfăptuite în țara noastră — își găsește cea mai elocventă împlinire în afirmarea tot mai puternică a femeii în economie, știință și cultură, în activitatea obștească și de stat. Egalitatea în drepturi și-a căpătat conținutul său real, autentic, printre altele și prin condițiile făurite pentru ridicarea calificării profesionale, prin deschiderea porților spre învățământul mediu, tehnic și superior. Toate acestea au făcut posibilă creșterea contribuției femeilor la înflorirea economică și culturală a patriei socialiste.

Avântul industrializării socialiste a atras an de an un număr tot mai mare spre uzine, fabrici, șantiere. În perioada 1951—1965 numărul salariaților a crescut de 2,5 ori. Peste 35.000 de muncitoare au fost distinse în 1965 — pentru succesele obținute în producție — cu titlul și insigna de fruntaș în întrecerea socialistă. Un foarte mare număr de femei de la sate își fac din plin simțită prezența în activitatea rodnică pentru dezvoltarea agriculturii socialiste.

Este vrednică de subliniat creșterea numărului de femei în meseriile care cer o calificare superioară de specialitate. Aproape 18 la sută din totalul inginerilor care lucrează în economie sînt astăzi femei. De asemenea, un mare număr de femei muncesc în învățământ, cultură și artă, reprezentînd 57,5 la sută din totalul salariaților, sau veghează la ocrotirea sănătății publice — 65,4 la sută.

Prețuirea de care se bucură munca femeilor în economie și cultură se vede din faptul că statul a acordat unui număr de peste 26.000 diferite ordine și medalii ale Republicii Socialiste România, iar altor sute și sute de femei titlul de profesor și învățător, maestru al artei, laureat al Premiului de Stat.

Femeia se manifestă astăzi activ și în viața politică a țării. Cele 40.697 femei deputate în

toemai cum pui un sac cu paie, și i-a dus la obștea mănăstirii, zicînd fraților: „De vreme ce mie nu mi se cade să-i pedepsesc, trecutul meu fiind pătat de crime odioase, hotărîți ce este de făcut cu ei”. Luînd de veste cine este Moise, tilharii au abjurat pe loc trecutul lor, s-au lepădat de viața păcătoasă, au mărturisit credința în Dumnezeu și au îmbrăcat haina monahală, devenind unii din cei mai înflăcărați propovăduitori ai credinței creștine și ai vieții virtuoză.

Ca stareț al mănăstirii, Moise Arapul s-a dovedit un om al ordinei și al disciplinei celei mai severe. Disciplina a aplicat-o, întii, la el însuși, nevoindu-se, ziua și noaptea, cu postul și cu rugăciunea. Nu-l mulțumea nici o treaptă de virtute la care ajungea, ci se străduia să urce mereu scara perfecțiunii morale.

Petrecînd în multe nevointe pustnicești, cuviosul Moise a fost învrednicit de darul preoției. Slujba preoției a îndeplinit-o cu zel apostolic timp de cincisprezece ani, avînd mulți frați ucenici în jurul său. Olipa morții l-a găsit la datorie, înconjurat de ucenicii săi devotați.

Acesta-i Moise Arapul cel ce a încrestat pe răbojul vieții sale ani șaptezeci și cinci, din care o mare parte petrecuți în cele mai cumplite fărâdelegi, iar ceilalți, grație actului convertirii, în urmarea asiduă a poruncilor Domnului. Convertirea l-a înfrumusețat sufletește, învrednicindu-l să primească cununa slavei celei neasemănate și să devină pildă de mîntuire tuturor celor ce și pun nădejdea în Dumnezeu și se nevoiesc în a-l urma legea Sa sfîntă.

Preot Ioan Bunea - Cluj

sfaturile populare, cele 67 femei deputate în Marea Adunare Națională își aduc contribuția la rezolvarea problemelor de stat și obștești.

Femeia-mamă și vlăstarele ei sînt obiectul unei griji continue, unei preocupări consecutive din partea conducerii țării noastre, a întregii societăți. Gratuitatea asistenței medicale, a medicamentelor și a spitalizării pentru toate gra-

videle, lehuzele și pentru toți copiii pînă la 16 ani sînt numai cîteva dintre formele în care se manifestă această grijă.

Avînd toate posibilitățile de a-și manifesta și dezvolta capacitatea creatoare, vrednicia femeii se remarcă pretutindeni în activitatea obștească. Ea își pune toate forțele sale în slujba patriei socialiste, în slujba progresului și păcii.

R

350 ani de la moartea lui Cervantes

Se împlinesc în anul acesta trei veacuri și jumătate de la moartea sau mai bine zis de la „nemurirea”, celui care a fost Miguel de Cervantes Saavedra.

Întreaga lume iubitoare de frumos, adevăr, pace și dreptate omagiază după dreptate memoria marelui scriitor spaniol, care a dorit omenirii o nouă „vîrstă de aur”.

Folosim acest prilej spre a împărtăși și cititorilor acestei foi, cîteva date asupra vieții mai întii și apoi o scurtă analiză a operei capitale a acestui scriitor genial.

Puțini din scriitorii lumii au avut o existență atît de agitată și dramatică ca Cervantes. El era după tată și bunic, de origină nobilă, lînînd de acei „hidalgos”, care acum erau însă mai puțin scăpătați. Tatăl lui era un fel de felser, cu venituri modeste, avînd să hrănească 6 copii. Un hidalgo chiar și scăpătat, se mai bucura totuși de unele rămășițe de privilegii și anume aceluia mai practic de a nu plăti dări și apoi orgoliul de a-și pune înaintea numelui un „don”, ca don Quijote... Venind pe lume în ziua de Sf. Arh. și fiind botezat în 9 nov. 1547, a primit numele de Miguel.

Marele scriitor s-a născut și a crescut în Spania lui Carol al V-lea, care dintr-o țară de margine ajunge un mare imperiu, în care „soarele nu apune niciodată”. Turcii se întind în Mediterană. E vremea Contra-Reformei și a conchistadorilor, cînd mari cantități de metale prețioase vin de pe Ocean și pe mulți îmbogățesc, dar și pe mulți îi ruinează. Spania nu mai cunoscuse o așa înălțare, dar și așa o prăbușire. Filip al II-lea, un catolic fanatic, urmărea nimicirea protestantismului. Pregăti și trimise împotriva „eretice” Angliei o formidabilă flotă, numită armada invincibilă, adică armata invincibilă. Atît de sigur de victorie era Filip al II-lea, încît trimise și pe Lope de Vega, ca să fie martor al victoriei și apoi s-o cînte în versuri nemuritoare. Anglia la rîndul ei încă se pregăti. Însăși regina Elisabeta încăleacă calul și îmbracă în zale și cu coif pe cap se duse în tabără „cu trupul slab de femeie, dar cu sufletul unui rege al Angliei”. O furtună năpraznică risipește faimoasa armată: 81 corăbii, 20.000 oameni și 20 mil. de galbeni au pierit. Filip melancolicul își încurajase comandantul înîrînt, spunîndu-i: „Fii cu inimă, principe; eu te-am trimis împotriva oamenilor, nu împotriva furtunilor”. În Anglia era mare bucurie, se înălțau rugăciuni de mulțumită. S-au bătut monede pe care stătea scris: „Afflavit Deus et dissipati sunt”. „Dumnezeu a suflat și ei s-au risipit”. Pe altele se vedea o corabie, ce fugea de furtună, iar în jur cuvintele: „venit, vidit, fugit — a venit, a văzut, a fugit!”.

Într-o astfel de atmosferă de aventuri și războaie, nu-i de mirare că spaniolii ajung mîndrii și curajoși, îngîmfați și lăudaroși, pasionați de război și de femeie. În această lume și în condiții grele și-a dus copilăria Cervantes, urmînd colegiul iezuitic din Sevilla. Cea mai prețioasă învățătură și-a cîștigat-o el, în aspra școală a vieții. Înainte de a-și fi scris nemuritoarea lui operă: don Quijote, a dus însuși o viață „don-quiotească”, trecînd din sărăcie în sărăcie și din dezamăgire în dezamăgire. La un moment dat norocul părea că-i zîmbea. Un legat papal, venind la Filip al II-lea, spre a-i prezenta con-

doleanțe pentru moartea lui don Carlos, îl ia în serviciul lui și astfel la 1569 ajunge la Roma, în casa unui viitor cardinal. Tînărul Cervantes, oricît de încîntat se va fi simțit în noua situație, totuși în scurtă vreme o păsări, fiind atras de mirajul aventurilor militare. Se face soldat într-o companie papală și împreună cu fratele lui, Rodrigo, ia parte la o expediție navală împotriva turcilor. Deși la declanșarea bătăliei, Cervantes era bolnav de friguri, totuși ca un adevărat „hidalgo” participă la vestita luptă de la Lepanto. Primește două gloanțe în piept și unul în brațul stîng, care i-a adus în cele din urmă amputarea mînei. Eroismul pe care l-a dovedit în luptă „în cel mai înălțător prilej ce-a fost dat veacurilor să vadă”, unde și-a pierdut mîna stîngă „spre mai mare cînte a dreptei”, și-a adus porecla pentru întreaga sa viață de „ciungul de la Lepanto”. De această invaliditate nu s-a rușinat niciodată, ci chiar s-a lăudat. Cînd mai tirziu un adversar i-a aruncat infamia că-i bătrîn și ciung, răspunde: „Mă acuză că sînt bătrîn și ciung, ca și cînd ar fi stat în puterea mea să țin timpul pe loc și ca și cum aș fi devenit ciung într-o circiumă, și nu în cea mai strălucită întîlnire pe care au văzut-o secolele trecute și prezente și pe care ar mai putea-o vedea secolele viitoare. Dacă rănile mele nu strălucesc în ochii celor ce le privesc, ele sînt totuși prețuite de acei care știu unde au fost primite, căci soldatului îi stă mai bine mort în bătălie, decît liber prin fugă. Cicatricele purtate de soldat pe chipul și pieptul său sînt stelele care conduc pe alții către cerul onoarei”. După ce stătu cîțva timp într-un spital, își reia activitatea militară. Participă la o expediție în Africa, unde spaniolii suferă o grea înfrîngere, ceea ce dezolează profund pe viitorul scriitor. Mai stătu în cîteva garnizoane, după care împreună cu fratele său se hotărăște să se întoarcă acasă în Spania. Dar mare ghinion: trei vase turcești le taie drumul și pirății, comandați de un albanez renegat, îi fac prizonieri și îi duc în Alger, unde sînt făcuți adevărați sclavi. Sînt supuși la cele mai grele corvezi, viața le devine un infern. Cervantes cînd mai afiă clipe libere, face versuri. Găsindu-se la el niște scrisori de recomandare de la persoane importante, stăpînii l-au considerat și pe el un personagiu important, din care cauză i-au tot urcat prețul de răscumpărare. Singura posibilitate ce-i mai rămînea era să încerce evadarea. În urma primei tentative de evadare nereușită, se alege cu lanțurile ce i se pun, fiind trimis să lucreze în fortificațiile portului. Banii trimiși de familie pentru răscumpărare abia ajung pentru fratele lui, Rodrigo. În schimb în înțelegere cu fratele său, acum liber, pune la cale un nou plan de evadare, dar și noua tentativă eșuează din cauza unei trădări. Urmează noi suferințe. După cîțva timp, captivul așa de rebel proiectează o nouă fugă, de data aceasta în înțelegere cu guvernatorul din Oran. Arabul ce ducea scrisorile e prins și ars de viu, iar scriitorul e condamnat la 2.000 de lovituri de bici pe trupul gol. Se spune că de această pedeapsă a scăpat printr-o glumă, întrebînd: „De ce să-mi ucideți pădunchii, care-s nevinovați!”. Cu toate piedicile și suferințele pe care le încearcă Cervantes, el nu capitulă și după puțină vreme încearcă iarăși să

(Continuare în pag. 4)

350 ani . . .

(Urmare din pag. 3)

ajungă la libertate, dar și de astă dată acțiunea e ratată din cauza trădării unui călugăr dominican, care pentru fapta-i odioasă se alege cu „un scud de aur și o oală de unt”. După alte tentative de evadare eșuate, el încearcă o insurtecție generală a celor 25.000 de prizonieri creștini, dar nici acum nu izbutește și soarta lui pare pecetluită pe veci. O zi întreagă stă legat pe puntea corăbiei, ce urma să-l ducă rob pe viață la Constantinopol, când în ultima clipă sosește suma de răscumpărare de 500 escudas, trimiși de călugării din ordinul Trinitarilor, dedicați operei de răscumpărare a celor robiți. Era ziua de 19 sept. 1580, când după 5 ani de captivitate, Cervantes obține eliberarea. În timpul detențiunii, s-au dezvoltat anume trăsături nobile ale sufletului marelui scriitor. El n-a căutat nici odată să ajungă numai singur la libertate, ci totdeauna a căutat salvarea și a altora; apoi când încercările eșuau, el își lua asupra sa întreaga răspundere de cele întâmplate, declarându-se singur vinovat. Așa se încheie cariera militară a lui Cervantes, cu a mare dezamăgire, căci după tot eroismul de care a dat dovadă și pe deasupra și mutilat se întoarce și sărută pământul patriei, fără să primească măcar decretul de căpitan.

În cariera civilă pe care o începe, îl întâmpină alte dezamăgiri. Cu toate încercările lui nu reușește să obțină o funcțiune mai însemnată, trebuind să se mulțumească cu o ocupație foarte neplăcută și rău văzută de popor și anume aceea de agent de aprovizionare a armatei.

Nici în căsnicia cu dona Catalina nu e prea fericit. Are un singur copil: Isabel, și acela dintr-o legătură extra conjugală cu o artistă. Cervantes își caută salvarea în scris. Publică nuvele, piese de teatru, sperând să câștige bani, dar nici în acest domeniu nu prea are succes. E adevărat că în 1605 când publică capodopera sa: Don Quijote de la Mancha, are un mare succes. Dar amărăciunea nu întârzie să-l ajungă din nou. Fiindcă partea a doua a romanului întârzie să apară, în 1614 un necunoscut publică o continuare apocrifă a romanului devenit în acest timp celebru. Scriitorul încearcă poate cea mai mare tristețe din viața sa. Acest fapt îl și determină să se grăbească și să publice partea a doua a romanului, în 1616.

Dar cu toată faima literară la care a ajuns Cervantes, viața i-a mai rezervat încă și alte dureri. Astfel într-o noapte, un om este lovit de moarte în fața casei sale. Milostiv cum era scriitorul, duce pe muribund în casă. În urma acestui fapt, cade sub bănuiala de asasinat și suportă noi și grave urmări judiciare. E aruncat în închisoarea din Sevilla, unde stă pînă ce se constată nevinovăția lui.

Încă în 1609, Cervantes împreună cu soția sa intră în monahism, în ordinul terț — un ordin călugăresc sui generis — care permitea membrilor lui să-și păstreze condiția lor civilă și profesională. Pe patul de moarte scrie: „Ieri am fost spovedit și împărtășit și după ce am primit ungerea din urmă, vă scriu rîndurile de față: vremea-i scurtă, durerile se întesc, nădejțile scad, și cu toate astea mă agăț de viață, cu speranța că tot am să mai trăiesc”.

În aceeași zi — 23 aprilie 1616 — se sting din viață două genii ale omenirii: Cervantes în Spania, creatorul romanului modern și Shakespeare în Anglia, creatorul teatrului modern. Prin ei se anunță sfîrșitul evului mediu și începutul evului modern.

Marele scriitor a fost îngropat în mănăstirea călugărilor trinitari desculți. Nici o inscripție sau altă urmă nu indică locul mormîntului. Dar dacă locul mormîntului lui Cervantes a rămas necunoscut pînă azi omenirii, în schimb locul lui în literatura universală a lumii e bine cunoscut.

A. Radu

Samarineanca

Mîntuitorul nostru Iisus Hristos voind să treacă din Iudeea în Galileea s-a oprit în Samaria, în cetatea ce se cheamă Sihar, aproape de locul pe care Iov l-a dat fiului său Iosif. Locul de odihnă al Fiului lui Dumnezeu este de data aceasta lângă fîntina lui Iacov. Ucenicii s-au dus în cetate să cumpere mîncare. În acest timp a venit la fîntină o femeie din Samaria să ia apă, căreia Iisus i-a zis: „Dă-mi să beau”. Femeia s-a mirat foarte mult cum de-i cere apă un iudeu, pentru că iudeii nu se amestecau cu samarinenii. La exclamația femeii, cum cere, ei iudeu, apă unei samarinence, Iisus răspunde: „De-ai fi știut tu darul Lui Dumnezeu și cine este Cel ce-ți zice ție: dă-mi să beau, tu ai fi cerut de la dînsul și ți-ar fi dat ție apă vie”. Femeia din ce în ce mai uimită îi răspunde: „Doamne, nici ciutură nu ai și fîntîna este adîncă, de unde dar ai apa cea vie”.

În acest timp ea-și dă seama că nu stă de vorbă cu un oarecare iudeu, dovadă că și samarinenii aveau conștiința venirii lui Mesia, deși sub altă formă decît iudeii, iar femeia cunoștea și ea cele în legătură cu Mesia cel ce va veni.

Femeia îl întreabă în continuare dacă El este mai mare decît Părintele Iacov care le-a lăsat această fîntină din care a băut el și dobitoacele sale. Iisus nu-i răspunde direct ci-i spune că tot cel ce va bea din fîntina aceasta va înseta iarăși, pe cînd cel ce va bea din apa vie nu va mai înseta niciodată, ci se va face într-însu izvor de apă sîltătoare, spre viața veșnică.

Neînțelegînd ce vrea să-i spună Mîntuitorul, femeia cere lui Iisus apa cea vie, în sens pămîntesc, ca să nu mai vină să scoată apă de la această fîntină străbună și deci să nu mai înseteze niciodată.

Iisus o trimite să cheme pe bărbatul ei, la care femeia răspunde că nu are bărbat, completînd spusele ei Mîntuitorul se dovedește un bun cunoscător al oamenilor, arătînd că 5 bărbați a avut, iar acesta nu-i este bărbat. La auzul acestor cuvinte, femeia, pe deplin conștientă că cel ce stă de vorbă cu ea este un profet, îl întreabă unde este locul de închinare, pentru că samarinenii se închinau în munte, iar iudeii spuneau că în Ierusalim se cade a se închina.

Mîntuitorul îi răspunde că ei, samarinenii, se închină celui pe care nu-l știu iar iudeii se închină celui pe care-l știu, că mîntuirea de la iudei este. Dar va veni vremea, — continuă Iisus — cînd se vor închina Tatălui cu duhul și cu adevărul, căci Tatăl astfel de închinători caută.

Femeia îi răspunde că ei știu că va veni Mesia care le va spune lor toate. La aceste cuvinte Iisus îi arată că El este cel pe care ei îl așteaptă, adică Mesia.

Samarineanca pleacă în cetate lăsîndu-și vasul cu care venise după apă. Atunci au sosit ucenicii Lui și s-au mirat că stă de vorbă cu o femeie, dar nici unul nu l-a întrebat nimic. Ei i-au oferit mîncare pe care El a refuzat o spunîndu-le: „Mîncarea mea este să fac voia Celui ce m-a trimis pe mine și să săvîrșesc lucrul Lui”.

În acest timp femeia s-a dus în cetate și a spus tuturor că a găsit un om care i-a spus ei toate cîte a făcut, a chemat pe concetățenii ei să vadă nu cumva este acesta Hristosul.

Astfel din acea cetate mulți samarineni au crezut într-însul pentru cuvîntul femeii care mărturisise că i-a spus toate cîte a făcut. După ce au venit samarinenii la dînsul, l-au rugat să rămînă în cetatea lor și a rămas 2 zile. Și mulți mai mulți au crezut în El pentru cuvîntul Său și pentru lucrurile ce se săvîrșeau prin El și ziceau femeii că acum nu cred numai pentru că le-a spus ea, ci ei înșiși au văzut și au auzit cuvintele lui Mesia ce se zice Hristos.

Din convorbirea Mîntuitorului cu femeia samarineanca se poate vedea prețuirea pe care El o arată femeii și prin această samarineanca, tuturor femeilor din toate timpurile, pentru locul ce-l ocupă ele în viața pămîntească a omului.

În al doilea rînd se poate vedea simplitatea cu care Fiul lui Dumnezeu prezintă adevăruri profunde. Cuvintele simple și pe înțelesul tuturor, pe care le folosește în această convorbire, arată atașamentul Lui față de oamenii simpli și participarea Lui la toate bucuriile și necazurile lor.

În al treilea rînd reiese din convorbirea Mîntuitorului cu samarineanca, că El nu face deosebire de rasă sau neam cînd stă de vorbă sau face un bine cuiva, demonstrînd prin aceasta că oamenii sînt frați între ei și fii ai aceluiași Părinte ceresc. Acest lucru îl găsim și în parabolă Samarineanului milostiv, în care aproapele celui căzut între tîlhari nu a fost nici preotul nici levitul, care slujeau altarului, ci a fost cel de alt neam. A fost din neamul samarinenilor care erau socotiți de către iudei ca cei mai răi, deoarece nu aveau aceeași credință cu iudeii.

Exemplul bun pe care totdeauna și în toate împrejurările Mîntuitorul ni l-a dat este demn de urmat pentru a contribui la înfrățirea tuturor oamenilor și la stabilirea păcii între popoare care în fața Lui Dumnezeu sînt la fel.

M. Cristea

Păstorul cel bun

Învățătura Mîntuitorului este desăvîrșirea și încununarea descoperirii divine.

Preoția Mîntuitorului, simbolizată de Melhisedec împăratul păcii și preotul lui Dumnezeu celui prea înalt (Evrei, cap. 7) și vestită în Psalmi, este desăvîrșită preoție a jertfei proprii. „El a intrat o singură dată în Sfînta Sfîntelor, nu cu sînge de țapi și de viței, ci cu însuși sîngele Său, și a dobîndit o veșnică răscumpărare” (Evrei 9, 12).

Păstoria Mîntuitorului este descrisă de El însuși în Evanghelia Sfîntului Ioan, cap. 10. Prin iccana acestei simple păstoriri, Domnul ne ridică inima spre înțelegerea principiului vieții pastorale „în cer și pe pămînt”. Eu am venit ca oile mele să aibă viață și să aibă din belșug... Eu sînt Păstorul cel Bun. Păstorul cel Bun viața și-o pune pentru oile sale. Eu sînt Păstorul cel Bun și cunosc oile mele și ale mele mă cunosc pe mine...

Domnul nostru Iisus Hristos este Învățătorul, Marele Preot și Păstorul celor răscumparați prin Sfînta Sa jertfă, adusă pe Crucea de pe Golgota.

Această întreită vrednicie, Domnului a transmis-o și apostolilor Săi, ridicîndu-i și pecetluindu-i în locul Său, învățători, preoți, jertfitori și păstori de suflete, după cum însuși spune în rugăciunea Sa arhierască: „Și mărirea pe care tu mi-ai dat-o, le-am dat-o lor...” (Ioan 17, 22).

Mîntuitorul, cu alte cuvinte, lasă ucenicilor Săi și urmașilor acestora, ca sfîntă moștenire, puterea de a învăța pe credincioși, puterea de a-i sfînti prin botez și celelalte sfînte taine și puterea de a-i conduce în viață, spre mîntuire.

În societatea duhovnicească, întemeiată de Mîntuitorul Hristos, sînt două categorii de membre: fii spirituali și părinți sufletești cu întreita putere învățătorescă, sfîntitoare și pastorală. Aceasta este Biserica creștină, anume lăsată, întărită și rînduită de însuși Stăpînul și Dumnezeuul Intemeietor.

Pr. N. Ciudin